

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4454
Tarih: 28.11.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sağlık ve ekonomi açısından güvencesiz çalışma koşullarına sahip ev işçisi kadınların sorunlarının tespit edilerek diğer işçilerle eşit haklara sahip olmaları için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Ayla AKAT ATA
Batman Milletvekili

13.11.2013
013 11 13
001

GEREKÇE

2011 yılında imzalanan 189 sayılı ILO sözleşmesi ve 201 sayılı Tavsiye Kararı ev işçilerinin maruz kaldığı sömürü, taciz ve şiddetin son bulması, dünya çapında ev işçileri için insani çalışma koşullarının oluşması ve insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmeye yetecek ölçüde ücret ödenmesini sağlamayı hedeflemiştir. Ev işçileri Türkiye'de olduğu gibi dünyanın pek çok yerinde de genel iş düzenlemeleri kapsamında yer almamakta ve İş Kanunu'na dahil edilmemektedir. İlgili sözleşme ve kararın zorlayıcı gücü sonucu Brezilya, Arjantin, İspanya, Singapur, ABD gibi birçok ülke kanunlarında düzenlemeler yaparak ev işçilerini güvenceli hale getirme çalışmalarına başlamış, fakat Türkiye'de henüz bu konuda bir adım atılmamıştır.

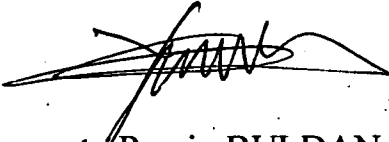
Ev işçiliği yasal düzenlemelerin ve korumaların dışında kalan enformel bir istihdam ilişkisini içermesi bakımından bu işi yapan kadınlar sosyal güvence sisteminin dışında kalmakla beraber kimi durumlarda can güvenlikleri bile olmadan çalışmaktadır. 2013 yılının Ocak ayında yapılan Dünya Genelinde Ev İşçileri başlıklı ILO çalışmasında açıklanan verilere göre dünya ölçeğinde 52 milyon ev işçisi bulunmakta, bunların yalnızca %10'u genel iş düzenlemeleri ve diğer işçilerle eşit ölçüde hak ve güvence kapsamında yer almaktadır. Ev işçilerinin İş Kanunu kapsamında tanınmaması yaptıkları işi ve yaşanan iş kazalarını görünmez kılmaktadır. Ne yazık ki çalışırken camdan düşerek hayatını kaybeden ev işçisi kadınlar sıklıkla gündemimize girmektedir. İhmalkarlık ve yeterli koruma önlemlerinin alınmaması sonucu son bulan kadın yaşamları, iş cinayetlerine işaret etmektedir ve kadınların emeğini görmezden gelerek yasal düzenlemeleri yapmayan devlet de bu cinayetlerin faili konumundadır. Kadın örgütlerinin ve ev işçisi kadınların talebi, ev içi sağlık ve güvenlik koşullarının sağlanması ve tüm ev işçilerinin yıpranma payı hakkı olmasıdır.

Ev İşçileri Dayanışma Sendikası (EVID-SEN) 'nın yayınladığı bilgilere göre 2012 yılında sigortasız, güvencesiz ve sendikasız çalışan 51 ev işçisi kadın iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirmiş, 400'den fazlası çalıştıkları yerde taciz ve tecavüze uğramış, 3 bin kadınsa iş kazası geçirmiştir. İş cinayetleri sonucu yaşamını kaybeden kadınların işverenleri taksirle yargılanmakta, bu yüzden oldukça hafif cezalar almaktadır. Oysa işverenin önlem almadan çalıştırması taksir değil kasıt anlamına gelmektedir. Fakat yasal olarak ev işçiliği genel iş düzenlemeleri içinde yer almadığından, işverenin yükümlülükleri ve işçinin hakları kapsamlı şekilde düzenlenmemiştir.

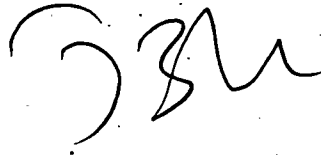
Hükümet ev işçilerini sigorta kapsamına alma politikalarını “yoksullara yardım” anlayışı içinde gerçekleştirmekte, böylelikle yoksulluğu derinleştirmekte ve

kalıcılaştırmaktadır. Oysa yapılması gereken, ev işçilerinin işçilikten doğan haklarının tanınması ve İş Kanunu kapsamına alınmasıdır. Yüz binlerce ev işçisi için büyük önem taşıyan, ev işinde sağlık ve güvenlik risklerinin ne olduğunun belirlenmesi, bu risklere karşı alınacak önlemlerin neler olduğunun tespiti, bu önlemlerle ilgili uygulamaların gerek işveren gerek kamu tarafından denetimi, ev işçilerinin bu konularda eğitilmesi vb. konular tümüyle ihmal edilmiştir. Bu ihmal gerek sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamına kavuşamayan işçi için gerekse, işin ifası sırasında ya da işle ilgili olarak işçi bir zarara uğradığında, kusurlu olmadığını ispatlamadığı sürece bu zarardan sorumlu olacak olan işveren için önemli riskler doğurmaktadır.

Göçmen ev işçisi kadınların çalışma koşulları ise bu sorunun başka bir boyutudur ve kölelik düzeyine varmaktadır. Kayıtlı çalışmalarının önü açılmayarak ülkeye giriş çıkışlarda problem yaşamaya devam ettikleri sürece, güvencesizlik düzeyleri artış gösterecek ve işyerinde her türlü istismara açık hale geleceklerdir. Bu nedenle, ev işçileriyle ilgili yapılacak olan yasal düzenlemelerin göçmen kadınları da kapsamı ve tümü için 189 sayılı ILO Sözleşmesi esas alınarak İş Kanunu kapsamında diğer işçilerle eşit ücretli, sosyal güvence ve örgütlenme hakkına sahip olmaları sağlanmalıdır. Bu sebeplerle, ev işçisi kadınların genel iş düzenlemelerine dahil edilmemelerinden kaynaklı sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılması zorunlu hale gelmiştir.

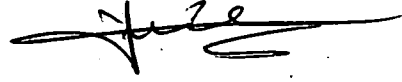
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

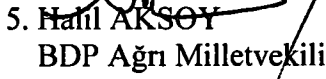
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

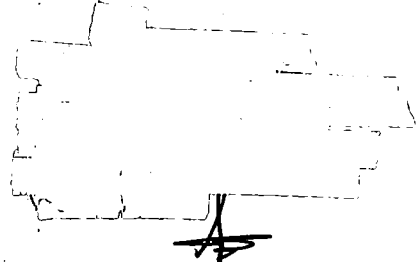
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

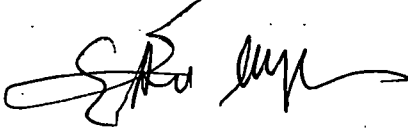
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

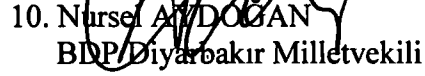
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

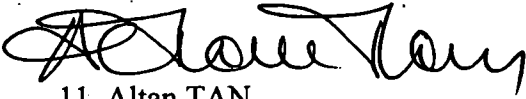
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

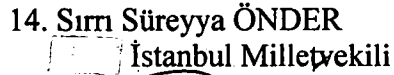
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANİ
BDP Hakkari milletvekili

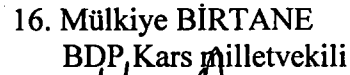
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

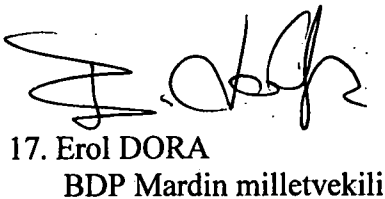
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

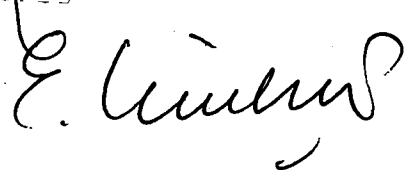
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

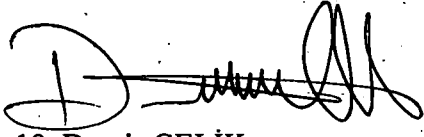

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

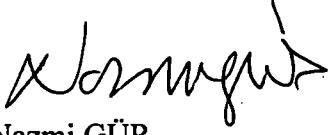

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
Mersin Milletvekili

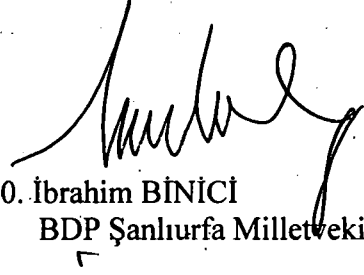

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili